

Försök att besvara den allmänna frågan: Hvad bör göras af och för svenska i...

Andersson, J F

54 A Br. 1845

ANDERSSON

Polit. Ekam

Allm.

(Bros)

1845

Kungl. biblioteket

0 0000 000006399

ANDERSSON, J. F.

*Polit
Ekon
Allm*

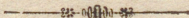
& A

1845

Försök

att besvara den allmänna frågan:

**HVAD BÖR GÖRAS AF
OCH FÖR SVENSKA IN-
DUSTRIEN OCH DESS
IDKARE?**

Skole

1845

*Fins på Teknisk
Skola*

Förord

En kortare och allmänna föreläsning:

OM
DE SVENSKA
SÄMNINGARNA
SINNE OCH
BESÄTTNINGAR
: ÖFVER
SINNE

FÖRSÖK

att besvara den allmänna frågan:

Hvad bör göras af och för Svenska Industrien och dess Idkare?

FRAMSTÄLLNING

vid Svenska Föreningens Sammankomst
den 21 April 1845,

af

EN DESS LEDAMOT.

— 0000 —

STOCKHOLM.

TRYCKT HOS P. E. NORMAN, 1845.

(Regeringsgatan N:o 58.)

VÖRÖK

att besvara den allmänna frågan:

Hvad bör göras af och
för Svenska Industriens
och dess Idkare?

Erinran.

Författaren häraf, som hastigt nedskref dessa sina tankar, blef af Föreningens enhälliga anhållan anmodad, att desamma till trycket befordra, på det hvar och en inom Föreningen kunde derom taga närmare kännedom, och får han härmed rättvisligen anhålla om undseende med de många fel, hvilka både såväl uti tankeupfattning som logisk framställning influtit, och hvilket icke tiden medgifvit att omarbета.

STOCKHOLM

STOCKHOLM

TRYCKT HOS P. E. NORMAN, 1847.

(Revisningsn:o 22)

Mine Herrar!

Svenska industrien och dess idkare hafva länge varit förtryckte under det utländska ok, som en nation, glömmande sitt eget fosterlands och det allmännas ära och intresse, alltmera hastat att lägga på egna skuldror. Detta är den vanhedrande, den allt mer och mer tilltagande förkärleken för utländska varu- och lyxartiklar, det har nedtryckt mången sig af egen kraft höjande, till marken, satt en fläck på den Svenska fosterlandsäran, utpressat millioner summor årligen ur vårt land, att rikta den utländska industrien och dess idkare, under det våra egna, allt mer och mer, för den herrskande starka kraften måste duka under; snille, konst och arbetsamhet försvinna, samt penningebrist, fattigdom, elände, brott och befolkade fångelser alltmera uppstå. Beklagligtvis står denna sanna tafla på många ställen för våra blickar.

Det är tid att med förenade krafter afkasta denna börda, att med mera klarseende blickar skåda in i en framtids följer, att från roten börja undergräfvad det onda, och lägga grund till det godas uppbyggande.

Detta är det svåra problem vi hafva att upplösa.

Hufvudpunkterne härtill anser jag innefattas i trenne följande:

1:o Att förädla de arbetande klassernas bildning, så väl i intellektuellt som industriellt hänseende, samt uppmuntra dem till dygd, arbetsamhet och konstskicklighet.

2:o Att derigenom, och det varma nit hvarje industriidkare egnar sitt yrke, uppdrifva Svenska industrien i jemnhöjd med den utländska.

3:o Att så väl nu, som då man kommit till denna grad, söka motarbeta den skadliga och vanhedrande förkärleken för utländska öfverflödsartiklar, men deremot söka sprida en allmän national-anda för allt Svenskt industriellt, samt derigenom bringa alla dess idkare till en nationel välmåga.

Må vi betänka att då vi förädla, bilda och uppmuntra våra arbetare, det utgör vårt eget intresse, både nu för oss sjelfva och för en efterkommande framtid. Jag anser ej nödigt, att det närmare utveckla för tänkande medborgare.

Att genom konkurrens uppdrifva Svenska industrien i jemnhöjd med den utländska, skall väcka national-andan hos icke Borgare, och den väckta Svenska känslan skall med mera ifver omfatta det Svenska industriella intresset.

Aktade och rättänkande medborgare hafva tagit dessa förhållanden i öfvervägande, de hafva kommit till det resultat att det höga ändamålet lättast vunnes genom en omfat-

tande Förening af medborgare af alla klasser, och det är dertill de i dag inbjudit dessa medborgare, synnerligast dem hvilka skola utgöra kärnan af denna Förening: det är den Svenska Borgaren!

M. H.!

Då till en snar blifvande organisation af denna Förening, vi i dag sammanträdt, och då först den stora frågan framställes: "Hvad skall göras, och hvilka medel skola dertill användas?" vill jag här, efter samråd med flera aktade Ledamöters tankar, försöka, att ehuru ofullkomligt, besvara densamma i följande punkter:

1:o Föreningens syftemål är att genom utbredandet af en allmän Svensk nationalanda söka motarbeta den skadliga och vanhedrande förkärleken för allt utländskt, synnerligast hvad lyx och öfverflödsartiklar angår, samt äfven förnämligast att genom ändamålsenliga anstalter förbättra den inhemska arbetarens ställning, att höja hans intellektuella bildning, samt genom uppmuntringar och föredömen utveckla hans arbetsfärdighet och konstskicklighet till jemnhöjd med utlandens industri, uppmuntra den inhemska handeln, samt derigenom söka sprida ett allmänt nationelt välstånd bland industriens idkare samt alla dem hvilka Föreningens syftemål och intresse omfatta.

2:o Föreningen utgöres af medborgare af alla klasser, af både Herrar och Fruntimmers-Ledamöter, de innefattas under ett gemensamt namn: **Svenska Föreningen.**

3:o I följd af Föreningens syftemål och den allmänna nationalanda, som för allt Svenskt, synnerligast det industriella intresset, följer, att hvar och en handlar efter sin öfvertygelse i afseende å begagnandet af utländska varor och lyxartiklar, endera han vill sig desamma i vissa afseenden afsäga, eller ock till ett mindre begagnande deraf, och då således Föreningen i följd deraf, lemnar hvar och en öppet att i detta afseende tänka och handla, kan detta ej såsom någon stadgad paragraf inom Föreningen ut sättas — hvar och en följer endast sin Svenska känsla i detta hänseende.

4:o Då Söndagsskolor för handverkslärlingar nu blifvit af hufvudstadens Territorialförsamlingar beslutade, borde Föreningen anhålla, att dessa skolor måtte ställas under dess organisation — lärlingar (i behof af undervisning) finge der hvarje Söndags eft. midd. lärdom uti en rätt innanläsning, skrifning, räkning och bokföring, samt hufvuddelarne af Sveriges Historia och Geografie, äfven hufvudgrunderne af Geometrien, samt isynnerhet en moralisk bildning — och bör hvarje mästare till dessa skolor noga tillhålla sina lär-

lingar samt sjelfve vaka öfver deras moraliska och industriella bildning inom hemmet.

5:o Då för lärlingens och gesällens industriella bildning, samt för riktningen af deras konst till ett mera artistiskt värde, det är angelägit att gifva dem lärdom både så väl i linear-, perspectiv- och ornaments-ritningar, äfvensom frihandsteckningar, samt dessutom arbetsritningar i hvar och en till dess yrken hörande delar, bör Föreningen, då icke Akademien för de fria Konsterna eger tillfälle att derom gifva Föreningens önsknigar till mötes, med den nu för en Söndags-Handverks-Ritskola i Akademiens hus varande Förestandare, öfverenskomma om en viss bestämd mindre qvartalsafgift för hvarje elev Föreningen der kan underhålla; börande äfven eleverne sjelfva med en ringa afgift till Ritskolan bispringa att den ej helt och hållet drabbar Föreningens kassa; och fäster Föreningen särdeles vigt på dem för hvars yrken ritkonsten är mäst behöflig, men för öfrigt tillåter så många elever som utrymmet och Föreningens tillgångar medgifver; samt skall denna Ritskola af eleverne turvis hvarannan Söndags förmidd. begagnas, på det att icke skäl till Gudstjenstens förhindrande, eller för stor samling af elever på en gång måtte uppstå.

Då elev hela ritkursen genomgått, varder han efter antaglige betyg, och för Föreningen framvisade prof, från skolan utskrifven, och tillträde för ny elev i hans ställe öppnadt.

6:o Föreningen, som tror sig ega tillfälle att för sin verksamhet i Tecknologiska Institutet få elever antagne, kan då troligen erbjuda platser åt sådane af både lärlingar och gesäller hvars tekniska yrke det mäst fordrar.

7:o Då det för Svenska industriens intresse är nödigt att till de inhemska producerade artiklarne alltid kunna hålla sig till en jemnhöjd med de utländska, samt för inhemmandet af dessa artiklars verkställbarhet, att Svenska industriens idkare alltid skall kunna hålla sina varor till samma elegans och kanhända större varaktighet än de utländska, anser sig Föreningen, med bidrag af Statens kassa, förhjelpa till något reseunderstöd efter Föreningens tillgångar, och efter hvad behofvet påkallar, utmärkt skicklige och väl kände arbetare i de för industriell förkofring mest tarvande näringstyrken, som sig till utlanden ämna, att der fullkommande af sin konst inhemta; varande hvarje af dessa reseunderstödstagare, som af Föreningens Direktion utses, skyldige, att med upplysningar, berättelser, ritningar eller modeller, om hvarje nytt och ändamålsenligt i industriell väg, till Föreningen inlemna, samt vid hemkomsten till fäderneslandet tillhandagä Föreningen med de upplysningar den af honom eger rätt att fordra.

8:o Då för industriens framgång det är för dess idkare och alla öfrige inom Föreningen varande, både en pligt och glädje att uppmuntra de arbetande klasserne till arbetsamhet, konstfärdighet och noggrannhet i arbetets utförande, samt till sedeförbättring i alla moraliska dygder, bör från Föreningens kassa utgå några mindre prisbelöningar åt den slitige, den skicklige, den redlige och dygdige arbetaren. Detta skulle inom dessa klasser göra en ädel och liflig täflan, och då dessa prisbelöningar icke af Föreningens tillgångar kunna till något högre värde utdelas, böra dessa endast bestå i mindre Jettoner af silfver, som med Kongl. Maj:ts nädigste tillstånd finge af Föreningen präglas, och till förtjenta arbetare såsom ett hederstecken öfverlemnas.

9:o Föreningen gör uppköp af de i industriel väg förnämsta utkommande skrifter, så ock af ritningar och modeller, hvilka af de utrikes vistande reseunderstödtagarne hemförskaflas; äfven att Svenska Ministrar och Konsuler ginge Föreningen i detta hänseende tillhanda, samt reseunderstödtagarne tillfälle förskaflade till inhemtande af de kunskaper han äskade. — Föreningens skrifter, handlingar, ritningar och modeller m. m. vore alltid för hvarje Ledamot tillgänglige hos någon Direktionsledamot, äfvensom vid hvarje Föreningens sammankomst.

10:o Föreningens Ledamöter söka att genom råd, inhemtande af vetenskapliga upplysningar, samt afsättning af dess inhemska arbeten m. m., gå hvarandras intressen till mötes.

11:o För att drifva åtskilliga Fabriker i större scala, hvilket oftast är behöfligt, och hvilkas anläggande fordrar större kapitaler, än af enskilte oftast kunna bestridas, förenade sig nu flera industri-idkare, att mot lån af staten, med mindre procent, sådane fabriker anlägga, och till sine och det allmännas fördelar bedrifva.

12:o För afsättningen af sine varor förenade sig alla i Föreningen varande Handlande, Fabrikörer och Handtverkare, att underhålla en eller flera ständigt varande expositioner å endast Svenska slöjde- och handarbeten, att der till bestämda priser utmärkt välgjordt och vackert arbete i expositionssalarne insätta och försälja, med endast vissa procent i afdrag till lokalens underhåll, m. m.

13:o S. k. Nürnberger-leksaker, för hvilka årligen öfver 100,000 Rdr från Sverige utgå, borde af Föreningen sökas att motarbeta, kunskaper deri inhemta, och spridandet deraf till allmänheten meddela, att en fri täflan dertill måtte inom hela riket uppstå.

14:o De Industri-idkare som vid Föreningens årsammankomst kunde uppvisa de bäst utförda arbeten, (af en sär-

skild vald Kommitte bedömde,) jemte särskildt arbetande för industriens och Föreningens framgång, erhöles af Föreningen med Regeringens bidrag, såsom en aktningsgärd, en mindre jetton i guld, eller någon annan hedrande fosterländsk utmärkelse.

15:o Föreningen anhåller hos Kongl. Maj:t om annan organisation å så väl arbetsinrättningen å Långholmen, som ock den allmänna arbetsinrättningen i hufvudstaden.

Utän att betrakta saken skrämmässigt, anser jag att dessa ej borde inom borgerliga yrken få intränga, ty det finnes andra fält för dess arbetsamhet.

Icke nog med att den skattdragande borgaren går miste om en större arbetsförtjenst genom dessa inrättningars inträng, han skall äfven skatta till dessa arbetares uppehälle, hvilka fräntaga honom hans eget.

16:o Då icke allenast det för Föreningens syftemål är nödvändigt för den utländska lyxens m. m. motarbetande, att Fruntimmer uti Föreningen deltaga, utan ock en ära för Föreningen, att ibland sig räkna ädla, tänkande och sannt fosterländska qvinnor, vore det dessa ädla hjertans täflan, att utom hvad i och för Föreningens syftemål ländkan, med varmt nit söka, att bland de fattigare klassernas flickor bidraga till deras undervisning i alla moraliska dygder, lärdom i läsning, skrifning och räkning, samt handarbeten; och är isynnerhet angeläget: att till dygd och arbetsamhet samt flärdlöshet, dessa tillhålla. Äfven att skaffa unga fattiga värnlösa qvinnor så tillräcklig arbetsförtjenst, att de sig kunna lifnära och fortgå på dygdens och ärans väg, och icke såsom nu oftast är fallet, att i brist på arbete och arbetslöshetens otillräcklighet, dessa fattiga värnlösa, i brist af bröd, falla i frestelser och brott; — och må det vara Svenska Föreningens ädla qvinliga Ledamöter, som dessa olyckliga sak omfatta och beifra.

Jag har här försökt framställa mina tankar af hvad för Föreningens verksamhet förekomma kan. Mycket återstår ännu, och Föreningens framgång skall sjelf dertill gifva de mest praktiska förslag.

Någre af dessa mina här anförde yttranden, kunna till stadgade paragrafer för Föreningens stadgar införas; detta tillhör dessas vidare utarbetares betänkande och beslut.

För att närmare utveckla mina tankar i afscende till Föreningens styrelse och ekonomiska förvaltning, har jag härefter uppsatt några punkter, hvilka jag endast till Föreningens betänkande får äran framställa:

Om Ledamöters inväljning.

1:o Till Ledamöter af Föreningen inbjudes medborgare och medborgarinnor af alla klasser.

2:o Annälän till inträde sker hos Directionen, så vida icke den inträdande af densamma förut blifvit inbjuden.

3:o Inträde i Föreningen sker vid hvarje dess sammankomst.

Om Föreningens Direktion.

1:o Föreningens ledning föres af en Direktion, våld bland Föreningens egna Ledamöter. Denna Direktion utgöres af en Ordförande, en vice Ordförande, en Skattmästare, en Sekreterare, en vice Sekreterare, samt dessutom tolf Herrar Ledamöter, hvaribland 8 böra vara Industriidkare, 2:ne Handlande och de öfrige 2:ne af icke Borgare.

2:o Ordföranden leder så väl Direktionens som Föreningens öfverläggningar, föredrager de angelägenheter som förekomma, tillser att fattade beslut verkställas, samt godkänner skrifteligen alla öfverenskomna utbetalningar innan de verkställas.

3:o Vice Ordförande träder alltid i Ordförandes ställe, då denna är från sitt utöfvande kall förhindrad, biträder för öfrigt såsom Direktions-Ledamot.

4:o Skattmästaren uppbär Föreningens inkomster, utbetalar de af Föreningen öfverenskomna utbetalningar, bokförer inkomster och utgifter samt gifver derföre redovisning vid hvarje sammankomst.

5:o Sekreteraren förer protokoll öfver det hufvudsakligaste af ärenderne inom Direktionens och Föreningens sammanträden, med biträde af vice Sekreteraren och 2:ne Ledamöter, expedierar alla beslutne skrivelser och correspondencer, samt har för öfrigt vård om Föreningens samlingar.

6:o Vice Sekreteraren företer Sekreterarens ställe i dennes frånvaro, samt bestrider för öfrigt hvad förut blifvit anfört.

7:o Tolf Herrar Ledamöter, fördelade efter nys anförde klassifikation, verka isynnerhet efter Föreningens systemål och stadgar i alla de angelägenheter som förekomma kan.

8:o Hvarje år sker nytt val till Direktions-Ledamöter, då det inom pluraliteten inom Föreningen beror, om de styrande vid sine platser förblifva, eller sig sitt förtroende afsäga.

9:o Direktionen eger rättighet att bilda Kommittéer för särskilda ändamål af Ledamöter inom Föreningen, så utom som inom Direktionen.

Om arbetande Ledamöter.

1:o Under namn af arbetande Ledamöter inväljes en hvar af Föreningens både Herrar och Fruntimmersledamöter inom hvarje Territorialförsamling i hufvudstaden, samt 2:ne, hvaraf hvarje inom Rikets öfrige städer, och i hvarje socken å landet, hvilka öfver söndagsskolornas fortgång, verksamhet och ändamål, hafva insende; samt dessutom öfver arbetsamhet och sedeförlättring inom de arbetande klasserne, och för öfrigt med varmt nit verka för Föreningens syftemål, samt berättelser derom vid hvarje Föreningens sammankomst inberätta eller inlemnå.

2:o De af Föreningen varande i Rikets (utom Stockholm varande städer) och å landet emottaga års-afgifterna m. fl. inkomster, och bestrida äfven utgifterna för Föreningens ändamål, hvar och en inom sin stad eller socken, och hvad de verka deruti, till Föreningens Direktion i Stockholm, 3:ne veckor innan hvarje kvartals slut inberätta.

3:o Till arbetande Ledamöter inväljes 2:ne, hvaraf hvarje Fabriks- eller Handtverks-Societet inom hufvudstaden. Den ena utgöres af Ålder- eller Hufvudmannen, den andra af en af hvarje dess Societets Ledamot; och väljes dertill af dess egen Societet.

Dessa Herrar Ledamöter bidraga hvar och en inom sitt Embete för dess kraftigaste och ändamålsenligaste framgång i industrielt afseende, samt hvad vidare för hvarje Embetes intresse förekomma kan

Om Sammankomster.

1:o Föreningens Ledamöter sammanträda första Måndagen i hvarje månad, såvida helgedag ej inträffar, då sammankomsten uppskjutes till efterföljande dag.

2:o Direktion eger dessutom på andra dagar sammankalla Föreningens Ledamöter för särskilda öfverläggningar.

3:o Vid Föreningens sammankomster böra alltid minst 2:ne Direktions-Ledamöter vara tillstädes, och kan intet beslut fattas så vida icke tolf af Föreningens Ledamöter äro närvarande.

4:o Direktion sammanträder, efter kallelse från Ordföranden, 8 dagar före hvarje månadssammankomst, och kan intet beslut fattas utan att fyra Ledamöter äro närvarande. Då Ledamöternes rösteantal i stridande meningar uppgå lika, afgör Ordförandes röst.

5:o Den första af Föreningens månadssammankomster om året, eller den första Måndagen i Januari, utgör tillika års-sammankomsten, då årsberättelsen, Direktions redovisning och Revisorernes berättelser upplåsas. Frågor om för-

ändring i stadgarne afgöras, samt val af Direktions-Ledamöter försigga, då de förra Direktions-Ledamöterna sin befattning nedlägga, och de nyvalda i Direktionen genast inträda.

6:o Årssammankomsten utgöres ej af någon Högtidsdag med festiviteter och dylikt prål. Föreningens största högtid är glädjen af framgång, och medvetandet af det goda de kunna verka för sitt ädla, höga syftemål.

Om Föreningens ekonomiska angelägenheter.

1:o Hvar och en af Föreningens Herrar Ledamöter erlägger en årsafgift af En Riksdaler Banco; hvad han derutöfver godhetsfullt kan ega tillgång att till kassan öfverlemnna, äfvensom ock grundfonder eller donationer genom ädla bemedlade medborgares godhet kunna inflyta, skall sådant med tacksamhet af Föreningens Skattnästare redovisas.

2:o Ingen särskild inträdesafgift erlägges, utan anses densamma såsom årsafgift för då varande år, räknadt från årets början till dess slut.

3:o Fruittimen erlägga ej någon årsafgift, utan anser sig Föreningens Herrar Ledamöter såsom en ära af deras deltagande; dock, skulle Fruittimen för Föreningens ändamål till kassan vilja bispringa, skall sådant med tacksamhet redovisas.

4:o Ledamot, som ej efter halft års förlopp efter årsammankomsten erlagt årsafgift, anses sjelf sig från Föreningen uteslutit. Delta är dock icke förhållandet med de Ledamöter som utrikes vistats.

5:o Föreningens Kassa bestrider alla ekonomiska behof, såsom hyra, ljus, honorarier, samlingar, tryckningskostnader m. m., hvilket allt af Skattnästaren redovisas.

6:o Då en större summa i kassan inachafves, insättes densamma af Skattnästaren, (utom 200 Rdr Bko, hvilka alltid till oförutsedda behof äro tillgänglige,) i Rikets Ständers Bank, och qvittenset derå för Ordföranden uppvisar, som derå attesterar.

7:o Då Föreningen vid en sammankomst anser sig af sin kassa medel utbekomma, göres derom af Direktionen skriftlig requisition till Bankverket, som af Skattnästaren uttages och redovisas.

8:o Hvarje år undergår Föreningens kassa revidering af dertill valda Ledamöter, hvilka vid sista månadsammankomsten om året inväljas, och sine arbeten till årsammankomsten fullbordat, och då berättelse derom uppläsa.

9:o Skulle Föreningens kassa behöfva npptaga ett lån för något af dess ändamål, kan sådant icke endast af Direk-

tionen utan tillika af pluraliteten af de öfriga Ledamöterne afgöras.

10:o Skulle emot all förmodan Svenska Föreningen, af brist på fosterländsk enighet, vilja och kraft, sig sjelf upplösa, sedan den en gång är rätt organiserad, skall Föreningens qvarstående kassamedel af en dertill vald kommitté sättas såsom en grundfond, för moralisk och industriel bildning, af fattiga ynglingar och unga qvinnor inom fäderneslandet.

M. H.!

Jag har här i svaret på den viktiga frågan försökt framlägga de åsichter jag kunnat finna lända till Föreningens ändamål. Såsom icke Borgare, kan det ej af mig begäras att fullkomligt känna och utveckla alla dessa förhållanden; mera upplyste, mera rike på erfarenhet, både i ålder och vis tankekraft, finnes ibland eder, M. H., långt värdigare än jag; må jag endast med mitt varmaste nit, för både edert och det allmännas sannaste intresse, medverka att fullborda, hvad jag en gång med ren fosterlandskärlek började, och som ni gifvit mig edert högaktade förtroende att tills vidare fortsätta.

Vädjande så till edra aktade omdömen, får jag härmed, på det att Föreningen snart och ändamålsenligast måtte organiseras, föreslå, att bilda en Kommitté för Stadgars utarbetande och Föreningens ändamålsenligaste organisation.

Då icke tiden här tillåter att för hvar och en af eder, M. H., mundtligen afgifva de annärkningar och yttranden, som för hvar och en är öppet att framställa, äfvensom valet till kommitterade, får jag härmed i samråd med flera aktade Ledamöter, föreslå följande:

Hvar och en af Herrar Hufvud- eller Åldermän för hvarje Fabriks- eller Handtverks-Societet i hufvudstaden låter en viss utsatt dag, (den de sjelfva bestämma), hos sig, eller å nedra Börssalen, sin Societet eller Embete sammankalla, då inom hvar och en af desamma val förrättas till 2:ne Deputerade till förenämnde Kommitté, och bör hvarje Societetsledamot sine betänkanden och utlåtanden till nämnde sine Deputerade samma dag skriftligen aflemna, å hvilka äfven val till Ordförande och öfrige Styresmän vore utsatte.

Dessa utsedde kommitterade, hafvande sålunda sine Societeters tankar inhemtat, och förslag till stadgar sammandragit, sammanträda sedan, för att öfverlägga och utarbeta de stadgar, de sedan få äran inför Föreningen förelägga.

Dessa utsedde kommitterade ega rättighet att till sitt biträde vid Stadgarnes utarbetande kalla upplyste och sakkun-

nige män, att godhetsfullt tillhandagå med de råd och upplysningar kommitterade sig utbedja.

Då kommitterade Föreningens Stadgar hunnit utarbета, få de äran att detta tillkännagifva och Föreningen sammankalla, att för densamma framlägga de arbeten dem blifvit anförtrodde.

Efter uppläsandet häraf, och efter öfverläggning i ämnet härom, blef beslutadt:

1:o Att nu uppläste framställning skulle till trycket befordras och inom hvarje Societet utdelas, på det att de framställda punkterne måtte kunna tagas i betänkande och skriftliga utlåtanden deraf till de valda deputerade aflemnas.

2:o Att härefter hvarje inom hufvudstaden varande Fabriks- eller Handtverks-Societets Hufvud- eller Äldermän borde sina Societeter sednast innan den 14 instundande Maj sammankalla, då inom hvarje Societet, val till de 2:ne här ofvannämnde Deputerade försiggick, och till hvilka hvar och en egde rättighet att sina utlåtanden öfver det förelagda ämnet skriftligen inlemnas.

3:o Att val till Föreningens Styresmän till samma Deputerade äfven måtte blifva uppdraget.

4:o Att de mindre varande Societeter kunde sig med de större samman slå, och gemensamma Deputerade utvälja.

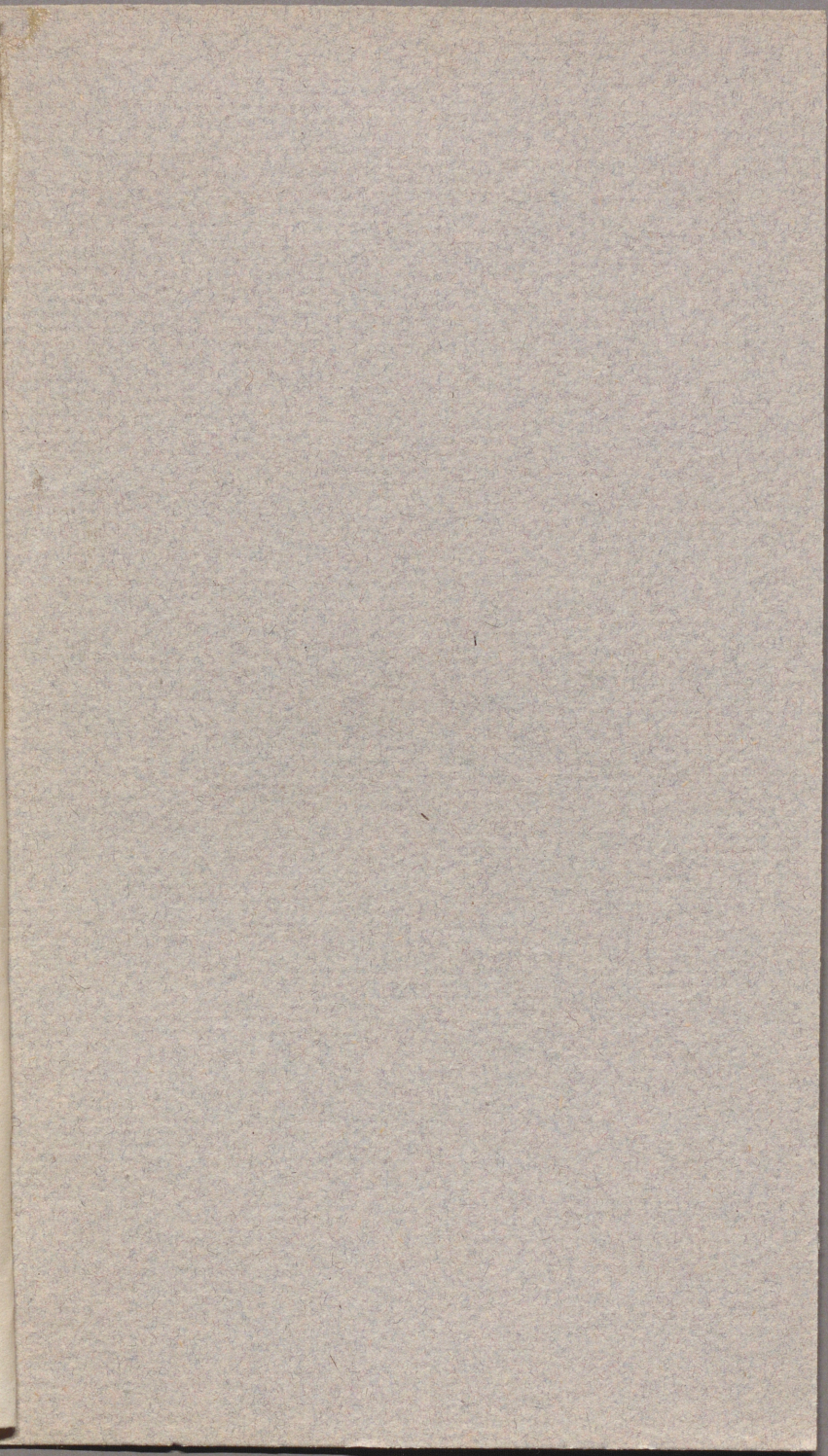
5:o Att desse Deputerade då sammanträdde å nedra Börssalen Fredagen d. 16 Maj, kl. 6 e. m., då de sina Societeters betänkanden och utlåtanden sammandragit, och framställning derom afgifva, samt sakkunnige och upplyste män bland sig i kommittéen invälja, då sedan Ordförande inom kommittéen bör ifrågakomma.

6:o Då icke Kommittéen bestämdt kan afgöra tiden för sine arbetens afslutande, kan icke någon bestämd dag dertill för Föreningens gemensamma sammankomst bestämmas, dock är att förmoda att detta uti början af Juni månad kan inträffa, om hvilket de inom hvarje Societet varande Deputerade, hvar och en för sine Societeter äro skyldiga att derom tillkännagifva.

Då Föreningen till inbjudning låtit anteckningslistor bland Societeterna kringgå, med anhållan att desamma måtte till den 15 instundande Maj inlemnas, anser Föreningen nu, i anledning af hvad här ofvan anført blifvit, att dessa listor kunna till inbjudning, ännu till Föreningens sammankomst fortfara; börjandes de dock inlemnas den 2:dra nästkommande Juni, till Herr Guldsmeden Fernlund å Jerntorgsga-

tan, Räntmästarehuset, då äfven med detsamma upplysning om dagen för Föreningens sammankomst skall derstädes meddelas.

Författaren får slutligen utbedja sig att hans här framkastade tankar ingalunda måtte anses såsom en norm för Föreningens verksamhet och blifvande stadgar; de hafva deremot till offentligheten endast framkommit, på det att hvar och en tänkande medborgare deröfver måtte göra sine aktade omdömen och anmärkningar, samt sjelfve med ändamålsenligare projekter framkomma; dock får han utbedja sig det rättvisa erkännande, att hans framställande varit af ren fosterlandskänsla, och för det industriella intresset, framkalladt.

1874